

**FOLKRÖRELSESNAS ARKIV
I ÅNGERMANLAND**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1982

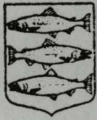

Postadress
Landstinget
Box 1010
871 01 Härnösand

Gatuadress
Storgatan 1
Härnösand

Telefon
0611-~~0670~~ 803 39

Postgiro
2028 73-6

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1982

Styrelse

Jon-Erik Östberg, Härnösand, ordf	Föreningen Norden
Jöran Wibling, Härnösand, vice ordf	Landsarkivet i Härnösand
Sonia Eriksson, Kramfors	Ångermanlands SSKF-distrikt
Martin Persson, Älandsbro	Statsanställdas Förbund, avd 5123
Viola Westerlund, Bollstabruk	Landstinget Västernorrland
Kurt Lundin, Härnösand (adjungerad)	Länsbildningsförbundet

Styrelsesuppleanter

Aina Nyberg, Kramfors	Ångermanlands SSKF-distrikt
Irma Fahlén, Örnsköldsvik	Ångermanlands SAP-distrikt
Hildur Sundström, Säbrå	Studieförbundet Vuxenskolan
Gunnel Kindahl, Härnösand	Ångermanlands SSKF-distrikt
Torsten Melin, Bollstabruk	Landstinget Västernorrland

Revisorer

Åke Östling, Älandsbro	LO-distriktet i Mellersta Norrland
Hans-Erik Häggström, Härnösand	Härnösands Teaterförening

Revisorssuppleanter

Lars-Åke Granlöf, Gussjö	IOGT-NTO-distriktet
Sune Lönnhage, Härnösand	Ångermanlands SAP-distrikt

Valberedning

Maj Jonsson, Kramfors (samman- kallande)	Föreningen Norden
Maj-Lis Dahlberg, Härnösand	Ångermanlands SSKF-distrikt
Karin Nydén, Älandsbro	Ångermanlands CKF-distrikt

Suppleanter i valberedningen

Lars-Eric Ericsson, Älandsbro	Studieförbundet Vuxenskolan
Linnéa Wedin, Skog	Ångermanlands CKF-distrikt
Aina Nyberg, Kramfors	Ångermanlands SSKF-distrikt

Arkivarie Per Matsson har fungerat som sekreterare i arkivets styrelse.

Årsmöte ägde rum den 17 april i landstingets sessionssal i Härnösand, varvid 28 ombud från 20 organisationer deltog. Dessutom var Karl A Hammarström och Karl-Erik Rex från Folkrörelsearkivet för Medelpad inbjudna. Efter årsmötesförhandlingarna presenterade författaren Bo Malmberg, Enköping, sina forskningar om kronotorparna och deras betydelse för kolonisationen av Norrlands inland samt visade TV-filmen "Kronotorparlandet". Sveriges Kronotorpare- och Kolonistförbunds ordförande Sven Vikström, Mellansel, berättade om de lagar och förordningar som reglerat kronotorparna genom åren fram till 1980, då kronotorparna erhöll rätten att förbehållslöst friköpa den mark de brutit.

Styrelsen har under året haft 3 sammanträden.

Föreningen är medlem i Folkrörelsernas Arkivförbund.

Personal

Folkrörelsernas arkiv i Ångermanland åtnjuter 60 % statligt lönebidrag till en tjänst som arkivföreståndare. Resterande del av dennes lön bestrides av landstinget. Per Matsson har under året tjänstgjort som arkivarie.

Ernst Ågren har varit anställd som arkivvårdare med 100 % lönebidrag från länsarbetsnämnden. Margareta Gradin (halvtid) har varit anställd som kontorist, likaså med lönebidrag. Hon har dock varit sjukskriven hela året.

Torsten Hellström, Sidensjö, har under mars - april inventerat föreningsarkiv i Skorped och Astrid Forsberg, Härnösand, har under september - oktober inventerat föreningsarkiv i Grundsunda. Deras arbete har huvudsakligen bekostats med statligt inventeringsbidrag.

Två personer anställdes under hösten för beredskapsarbete i sex månader, Teija Jussi i november som kontorist och Thomas Sjölund i december. Sjölund inventerar till att börja med idrottsarkiv i Härnösand.

Lokaler

Folkrörelsearkivet åtnjuter fria lokaler i landstingets E-byggnad (gamla lasarettet) i Härnösand. Ett tidigare sammanträdesrum mot Storgatan har under året friställts för folkrörelsearkivets räkning och iordningställt som kombinerat tjänsterum för arkivarien, bibliotek/ forskarrum och sammanträdesrum. Frågan om ytterligare arkivutrymmen har ej lösts. Folkrörelsearkivet har dock för framtida behov uttryckt intresse för lokaler i en eventuell museibygnad. De närmaste årens lokalbehov borde dock kunna tillfredsställas i gamla lasarettet.

Depåverksamhet

Under året har 159 leveranser mottagits, varav 48 tilläggsleveranser. Dessutom har ett 40-tal fackföreningsarkiv hämtats från landsarkivet i en större leverans som skall ha tagits emot innan landsarkivets inflyttning i nya lokaler. Folkrörelsearkivet och landsarkivet har kommit överens om att ca 75 arkiv av folkrörelsekaraktär skall överföras till folkrörelsearkivet.

Fördelat på kommun har de flesta leveranser kommit från Kramfors, 58 st, följt av i tur och ordning Härnösand 22, Örnsköldsvik 16 och Sollefteå 12.

Fördelningen på organisationstyp är följande:

Bildningsorganisationer	12
Ekonomiska organisationer	3
Fackliga organisationer	11
Idrottsorganisationer	11
Nykterhetsorganisationer	49
Politiska organisationer	23
Religiösa organisationer	30
Övriga	20
	<hr/>
Totalt	159

Omfattningen av årets accession är ca 55 hyllmeter. Bland större leveranser förutom arkiven från landsarkivet kan nämnas dryga tjugotalet arkiv från Västernorrlands IOGT-NTO-distrikt och lika många från Ådalskyrkan i Kramfors samt ett tiotal arkiv från Ångermanlands CUF-distrikt. Dessutom kan märkas IF Älgarnas arkiv, som inkommit i samband med inventeringen av idrottsarkiv i Härnösand. Älgarna är den äldsta och mest kända av allroundföreningarna i staden och innehåller en hel del intressant idrottshistoria. Från Röda Korset, som gått in som medlemmar från och med 1982, har flera kretsars arkiv inkommit och dessutom inväntas distriktets arkiv under våren 1983.

De övervägande antalet inkomna leveranser är spontana, vilket är mycket glädjande. Martin Persson har samlat in ett fyrtiotal arkiv. Dessutom har några arkiv kommit in genom arkivets inventeringar. Antalet mottagna fanor och standar är 15 st.

Ordnings- och förteckningsarbetet håller jämna steg med leveranserna. Vid årets slut fanns 1370 arkiv förtecknade, med en omfattning av 430 hyllmeter. Arkivens fördelning på organisationstyp resp kommun framgår av bilaga 1.

Antalet besökare under året var 112. Ett tiotal externa lån har ombesörjts och dessutom har ett större antal förfrågningar per brev och telefon besvarats. Forskning i arkivet har främst bedrivits av föreningarna själva och amatörforskare, men även av studerande vid Umeå universitet och Högskolan Sundsvall-Härnösand.

Nya register, upplagda efter organisationstyp och topografiskt, har upprättats och är under utskrift. Detta arbete har försenats på grund av kontoristens sjukskrivning, men beräknas, liksom en aktuell katalog över arkivets bestånd, vara färdigt under våren 1983.

Inventerings- och insamlingsverksamhet

Torsten Hellström har under mars - april inventerat föreningsarkiv i Skorped, varvid 56 föreningar har registrerats och ca hälften av dem inventerats. Ett arkiv har deponerats i folkrörelsearkivet.

Astrid Forsberg har under september - oktober inventerat föreningsarkiv i Grundsunda och kommer att fortsätta med detta under 1983. Sju föreningar i Grundsunda har hittills lämnat material till arkivet.

Martin Persson har under året samlat in material från ett 40-tal föreningar tillhörande nykterhets- och arbetarrörelsen.

Under december månad har Thomas Sjölund påbörjat en inventering av idrottsarkiv i Härnösands kommun, varvid IF Älgarna och Härnösands Cykelklubb deponerat sina arkiv.

Kurser, representation, utåtriktad verksamhet

Per Matsson deltog den 24 mars i riksarkivets årliga konferens för föreståndarna vid de lönebidragsberättigade folkrörelsearkiven.

Vid Ångermanlands SAP-distrikts årskonferens på Härnösands teater den 3-4 april visades en utställning om arkivet.

Utställningen "Ådalen 1931 - Händelserna i bilder och dokument", där folkrörelsearkivet är medproducent, visades under våren i Umeå och Skellefteå.

Per Matsson deltog den 11 maj i ett seminarium om "Gräv där du står" - verksamheten på Arbetarrörelsens arkiv i Stockholm.

Jon-Erik Östberg och Per Matsson representerade arkivet vid Folk-rörelsernas Arkivförbunds årsmöte på Biskops Arnö den 24 maj och deltog även i den efterföljande kursen 24-27 maj, där bl a togs upp frågan om förbundets framtida verksamhet samt behandlades räkenskapsmaterial och bildregistrering.

Vid Arbetarrörelsens dag den 15 augusti och Pensionärernas dag den 16 augusti, båda på Parkaden i Härnösand, presenterade Martin Persson en utställning om arkivet.

Den 5 oktober deltog Per Matsson på Härnösands bibliotek i en träff för chefer inom kulturverksamhet i länet i samband med DIK-förbundets (anställda inom dokumentation, information, kultur) kampanj för en offensiv kulturpolitik.

Per Matsson informerade den 30-31 oktober i Sollefteå, Ullånger och Älandsbro om forskning i föreningshistoria i samband med cirkelledarutbildning inför Studieförbundet Vuxenskolas studiekampanj "Från bonderörelse till centerrörelse".

I samarbete med länsbildningsförbundet anordnade folkrörelsearkivet en endagskurs på Härnösands Folkhögskola under namnet "Dokumentera nuet för framtiden", där bl a Bengt Lundberg från riksarkivet gav information om mikrofilm som arkivmedium. Vidare diskuterades huruvida samhället borde ta ansvar för mikrofilmning av delar av folkbildnings- och folkrörelseorganisationernas handlingar. Från arkivet deltog Per Matsson och Martin Persson.

Den 18 november deltog Per Matsson i kursen "Ordet är ditt - om att göra radioprogram" på Radio Västernorrland.

Per Matsson besökte den 19 november tillsammans med Kurt Lundin och Göran Olsson från länsbildningsförbundets OFM-kommitté Folkrörelsernas arkiv i Norrbotten, där bl a deras system för registrering av intervjuer studerades.

Martin Persson och Per Matsson besökte den 24 november Örnsköldsviks museums utställning om IOGT-NTO 100 år i Nolaskogs.

Den 16 februari besöktes arkivet av deltagarna i en kurs för släkt- och hembygdsforskare på Härnösands Folkhögskola.

Den 23 februari anordnades ett studiebesök för deltagarna i landsarkivets arkivvårdarkurs.

Mindre grupper från medlemsorganisationerna har under året besökt arkivet och fått information om dess verksamhet.

Folkrörelsearkivets styrelse utsåg vid sitt möte den 17 november Jon-Erik Östberg, Viola Westerlund och Per Matsson att representera folkrörelsearkivet i den arbetsgrupp, bestående av representanter för arkiven i Ångermanland och Medelpad, som bl a skall lägga fram förslag till stadgar och budget för det nya länsfolkrörelsearkivet. Gruppens arbete inleddes i december och skall vara avslutat till årsmötet 1983. Båda arkivens medlemsorganisationer har under året beslutat om samgående år 1983 och själva sammanslagningen kommer att äga rum under våren.

Nya medlemmar

Följande organisationer har under året beviljats medlemskap i Folk-
rörelsernas arkiv i Ångermanland:

Västernorrlandsdistriktet av Svenska Röda Korset
Västernorrlands läns FUB
Västernorrlands länsförbund Hem och Samhälle

Antalet medlemmar var vid årets slut 40. Förteckning över medlems-
organisationer bilägges (bilaga 2).

Ekonomi

Beträffande föreningens ekonomiska ställning hänvisas till särskild
ekonomisk berättelse för år 1982.

Slutord

Det mest betydelsefulla under året har varit beslutet att år 1983 gå
samman med Folkrörelsearkivet för Medelpad till ett folkrörelsearkiv
för Västernorrlands län. Eftersom de flesta medlemsorganisationerna
är länstäckande innebär detta att vi istället för konkurrens mellan
arkiven får en enhetlighet för arkivets verksamhet över hela länet.
De praktiska frågorna rörande samgående kommer att tas upp under år
1983, men vi vill från styrelsens sida uttrycka vår tillfredsställ-
else över att sammanslagningsfrågan förts i hamn.

Arkivet har under året fått utvidgade kontorslokaler, vilket länge
varit behövt både för personalen och för besökare. Vi hoppas även
få ytterligare arkivutrymmen, eftersom de nuvarande lokalerna beräk-
nas bli fullbelagda inom det närmaste året. Vi förlitar oss därvidlag
på den välvilja landstinget hittills visat för arkivets verksamhet.

Kontakterna med landsarkivet, riksarkivet, länsmuséet, medlemsorga-
nisationer m fl har varit mycket goda. Inventerings- och insamlings-
verksamheten har medfört att allt flera människor fått information
om arkivets verksamhet. Vi hoppas även att alla som är intresserade
av folkrörelsernas historia i vårt län skall hitta till arkivet
och vår utåtiktade verksamhet skall få än större betydelse i fram-
tiden.

Styrelsen vill slutligen framföra sitt tack till landstinget, riks-
arkivet och länsarbetsnämnden för deras ekonomiska stöd, samt till
medlemsorganisationer och personal för deras insatser under det
gångna året.

Härnösand den 22 mars 1983

Jöran Wibling

Sonia Eriksson

Martin Persson

Viola Westerlund

Kurt Lundin

/ Per Matsson

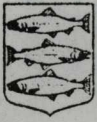
Fördelning av arkiv i Folkrörelsernas arkiv i Ångermanland

Organisationstyp, procentuell fördelning:

Bildningsorganisationer	7
Ekonomiska organisationer	5
Fackliga organisationer	22
Idrottsorganisationer	1,5
Nykterhetsorganisationer	33,5
Politiska organisationer	17
Religiösa organisationer	7
Övriga	7
	<hr/>
	100 %

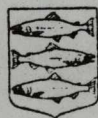
Kommuntillhörighet, procentuell fördelning:

Distriktsarkiv	9
Härnösand	14,5
Kramfors	24
Sollefteå	14
Sundsvall	8
Timrå	1
Ånge	2
Örnsköldsvik	24
Strömsund (Ångermanlandsdelen)	2,5
Utom länet, övrigt	1
	<hr/>
	100 %

Medlemsorganisationer 1982-12-31

ABF-Mellannorrland
Baptistmissionen-SBUF i Ångermanland
Västernorrlands läns Bildningsförbund
Ångermanlands distrikt av Centerns Kvinnoförbund
Medelpads distrikt av Centerns Ungdomsförbund
Ångermanlands distrikt av Centerns Ungdomsförbund
Ångermanlands distrikt av Centerpartiet
De Handikappades Riksförbund, Västernorrlands distrikt
EFS i Västernorrland
Filadelfiaförsamlingen i Härnösand
Ådalens och Nolaskogs avd av Frikykliga Studieförbundet
Västernorrlands läns FUB
Västernorrlands länsförbund Hem och Samhälle
Hörselfrämjandets distrikt i Västernorrland
Ångermanlands Idrottsförbund
Västernorrlands distrikt av IOGT-NTO
Härnösands Kommunaltjänstemannaförening, avd 34
Härnösands Kristna Samarbetsråd
Lantbrukarnas Provinsförbund i Ångermanland
LO-distriktet i Mellersta Norrland
Svenska Missionsförbundet, Västernorrlands-Jämtlands distrikt
NBV Västernorrland
Föreningen Norden, Västernorrlands distrikt
Ådalens distrikt av Sv Pappersindustriarbetareförbundet
Medelpads och Ångermanlands PRO-distrikt
Västernorrlandsdistriktet av Svenska Röda Korset
Ångermanlands Socialdemokratiska Kvinnodistrikt
Ångermanlands Socialdemokratiska Partidistrikt
Ångermanlands SSU-distrikt
Statsanställdas Förbund, avd 5123
Statspensionärernas Riksförbund, avd 58, Härnösand
Studiefrämjandet i Västernorrlands län
Studieförbundet Vuxenskolan, Västernorrlands distrikt
Synskadades Förening i Ångermanland
TBV Mellannorrland
Härnösands Teaterförening
Sv Transportarbetareförbundet, avd 33
Mellannorrlands distrikt av Unga Örnar
Västernorrlands Vi Unga-distrikt
Vänsterpartiet Kommunistera, Västernorrland

EKONOMISK BERÄTTELSE FÖR 1982

Ingående balans 1982-01-01

Tillgångar

Postgiro	77 424:38
Bank	40 541:-
Inventarier	1:-
	<hr/>
Summa kronor	117 966:38

Skulder

Personalskatter	7 604:-
Förskott på statsbidrag	66 977:-
Dispositionsfond	40 000:-
Kapitaltillgång	3 385:38
	<hr/>
Summa kronor	117 966:38

Utgående balans 1982-12-31

Tillgångar

Postgiro	64 519:87
Bank	43 928:-
Inventarier	1:-
	<hr/>
Summa kronor	108 448:87

Skulder

Personalskatter	11 764:-
Förskott på statsbidrag	36 644:-
Dispositionsfond	40 000:-
Kapitaltillgång	20 040:87
	<hr/>
Summa kronor	108 448:87

Kassaräkning 1982-01-01--12-31Inkomster

Landstingsanslag	85 000:-
Lönebidrag från riksarkivet	76 230:-
Inventeringsbidrag	4 500:-
Lönebidrag från länsarbetsnämnden	105 459:-
Medlemsavgifter	2 650:-
Räntor	9 408:57
Övriga inkomster	160:-
Årets underskott	13 523:51
	<hr/>
Summa kronor	296 931:08

Utgifter

Löner, föreståndaren	91 128:-
Löner, anställda med lönebidrag	72 528:-
Löner, extra personal	14 806:-
Arbetsgivareavgifter	81 404:-
Personalförsäkringar	19 563:80
Resor och traktamenten	11 077:30
Expeditionskostnader och arbetsmtrl	5 252:98
Sammanträden	100:-
Försäkring av arkivet	776:-
Övriga utgifter	295:-
	<hr/>
Summa kronor	296 931:08

Härnösand den 22 mars 1983

Styrelsen

REVISIONSBERÄTTELSE 1982

Undertecknade utsedda revisorer för Folkkrörelsernas arkiv i Ångermanland får efter verkställd granskning av räkenskaperna för år 1982 avge följande berättelse:

Räkenskaperna är väl förda och såväl inkomster som utgifter är styrkta med vederbörliga verifikationer. Postgiro- och bankbelopp överensstämmer med i kassaboken angivet belopp.

Vi föreslår årsmötet fastställa resultaträkningen på kronor 296 931:08 och balansräkningen på kronor 108 448:87.

Vi föreslår årsmötet att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Härnösand den 24 mars 1983

Åke Östling

Hans-Erik Haggström

Av föreningen utsedda revisorer.

